RÉTORIKA PRE POLITOLÓGOV

Kód predmetu:	1IPO/PRETOR2b/12
Akademický rok:	2012/2013
Študijný program:	politológia
Stupeň štúdia:	prvý (bakalársky)
Ročník:	prvý
Semester:	letný (2.)
Forma výučby:	prednáška, seminár
Rozsah výučby:	2 hodiny týždenne
Spôsob hodnotenia:	hodnotený zápočet
Počet kreditov:	3
Vyučujúca:	Mgr. Stanislava Zajacová, PhD.
Kontakt:	Inštitút slovakistických, mediálnych a knižničných štúdií FF PU
Číslo miestnosti:	374
E-mail:	stanislava.zajacova@gmail.com

Obsahová náplň prednášok:

1. Vymedzenie predmetu rétoriky.
2. Štýl rétorickej komunikácie (komunikačná sféra, vlastnosti, funkcie, výrazové prostriedky, žánre).
3. Model rétorickej komunikácie a jeho zložky.
4. Rečník. Rečnícka kredibilita. Rečnícka citlivosť.
5. Poslucháč v rétorickej komunikácii. Spätná väzba. Faktory narúšajúce efektívne uvedomené počúvanie. Druhy aktívneho počúvania a ich charakteristika.
6. Fázy prípravy rečníckeho vystúpenia.
7. Kompozičná zložka rečníckeho prejavu (RP). Stratégie na tvorbu jednotlivých častí kompozičnej štruktúry RP. Typy oslovenia publika.
8. Výrazová zložka a štylizácia RP. Prostriedky rečníckej komunikácie (jazykové, parajazykové, extrajazykové). Rečnícke trópy a figúry.
9. Prednesová zložka RP. Typy prednesu. Spisovná výslovnosť a jazyková kultúra.
10. Diferenciácia žánrov v rétorickej komunikácii.
11. Príležitostné RP. Ilokučná zložka, kompozičná štruktúra, typy a žánre príležitostných RP.
12. Persuazívne a argumentačné RP. Ilokučná zložka, kompozičná štruktúra persuazívnych a argumentačných RP. Typy argumentov. Argumentačné chyby. Argumentácia v rámci diskusnej skupiny. Prostriedky propagandy.
13. Informačné RP. Druhy informácie. Ilokučná zložka, kompozičná štruktúra, typy a žánre informačných RP.

Obsahová náplň seminárov:

1. Ortoepické cvičenia a cvičenia na rozvoj komunikačných schopností.
2. Súčinnosť prozodických vlastností ústneho komunikátu. Hlasové cvičenia.
3. Morfologická a syntaktická norma spisovnej slovenčiny v praktických cvičeniach.
4. Analýza vybraných rečníckych prejavov, najfrekventovanejšie chyby v praxi, odporúčania na zlepšenie jazykovej kultúry rečníka.
5. Zvládanie trémy ako pozitívneho stresu.
6. Improvizované rečnícke vystúpenia.
7. Tvorba powerpointovej prezentácie.
8. Príprava a realizácia panelovej diskusie na vybranú tému.

9. – 12.
Priebežné hodnotenie.
Prednes vopred pripraveného persuazívneho alebo argumentačného rétorického prejavu (podľa výberu študenta) na ľubovoľnú tému v trvaní 8 – 10 minút. Hodnotí sa: obsahová, kompozičná, prednesová, výrazová zložka a celkový dojem. **Maximálny počet bodov – 20**.
Študenti budú prezentovať pripravené rétorické prejavy v rámci seminárov. Na jednej hodine vystúpia max. 3 študenti, po odznení prejavu získajú spätnú väzbu zo strany publika.

13.
Záverečné hodnotenie.
Test z prebraného učiva a predpísanej literatúry zameraný na preverenie teoretických vedomostí a schopností ich praktickej aplikácie.
Maximálny počet bodov – 20. Potrebný **minimálny počet bodov – 12**.

_____

Literatúra:

BRADBURY, A.: Jak úspěšně prezentovat a přesvědčit. Praha: Computer Press, 2002.
DUPUY, E.: Úspěšný dialog. Praha: Portál, 2002.
FINDRA, J.: Stavba a prednes rečníckeho prejavu. Martin: Osveta, 1989.
HIERHOLD, E.: Rétorika a prezentace. Praha: Grada, 2008.
KRÁĽ, Á.: Pravidlá slovenskej výslovnosti. 3. vyd. Bratislava: SPN, 1996.
KRÁĽ, Á.: Pravidlá slovenskej výslovnosti. Systematika a ortoepický slovník. Martin: Vydavateľstvo Matice slovenskej, 2005.
KRAUS, J.: Rétorika a řečová kultura. Praha: Univerzita Karlova – Nakladatelství Karolinum, 2004.
KRAUS, J.: Rétorika v dějinách jazykové komunikace. Praha: Academia, 1981.
KRAUS, J.: Rétorika v evropské kultuře. Praha: Academia, 1998.
MISTRÍK, J. – ŠKVARENINOVÁ, O.: Štylistika a rétorika. Bratislava: Právnická fakulta Univerzity Komenského, 1992.
MISTRÍK, J.: Rečnícke umenie. Bratislava: Interlingua, 1994.
MISTRÍK, J.: Rétorika. 3. vyd. Bratislava: SPN, 1987.
MULLER, M.-F.: Jak získat sebedůvěru a překonat nesmělost. Praha: Portál, 2001.
SABOL, J. – BÓNOVÁ, I. – SOKOLOVÁ, M.: Kultúra hovoreného prejavu. Prešov: FF PU, 2006.
SLANČOVÁ, D.: Praktická štylistika. 2. vyd. Prešov: Slovacontact, 1996.
SLANČOVÁ, D.: Základy praktickej rétoriky. Prešov: Náuka, 2001.
ŠKVARENINOVÁ, O.: Rečová komunikácia. 2. vyd. Bratislava: SPN, 2004.

Podmienky na získanie zápočtu:

- aktívna účasť na seminároch: 5 bodov (za každú účasť 0,5 b.)
- priebežné hodnotenie: 20 bodov
- záverečné hodnotenie: 20 bodov

Hodnotenie:

45 – 42 bodov	**A**
41 – 38 bodov	**B**
37 – 34 bodov	**C**
33 – 30 bodov	**D**
29 – 26 bodov	**E**
25 – 0 bodov	**FX**